

EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA II (A EREDUA)

[I. ERANSKINA. Azterketaren oinarrizko egitura eta ebaluatze irizpide orokorrak](#)

[II. ERANSKINA. Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak, ponderazioak eta ebaluatze baliabideak](#)

[III. ERANSKINA. Berariazko premiak dituzten ikasleen frogak zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak, ponderazioak eta ebaluatze baliabideak](#)

IKASTURTEA: 2025-2026

IRAKASGAIA: **EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)****I. ERANSKINA. Azterketaren oinarrizko egitura eta ebaluatzeko irizpide orokorrak****1. atala. Azterketaren oinarrizko egitura**

	AUKERAN	GALDERA MOTA	GAITASUNEN ARABERAKOA
TESTUA (10 puntu)			
A) Hizkuntzaren ezagutza (3 puntu): 1. Hizkuntzari buruzko hausnarketa (testutik ateratakoak dira). a. Deklinabidea (puntu 1). b. Sinonimoak ala berridazketak (bat aukeratu behar da) (2 puntu)	Bai	Itxia Erdi-irekia	Bai
B) Irakurriaren ulermena (3 puntu): Testuaren edukiaren inguruko 5 galdera proposatuko eta horietatik 3 aukeratu behar dira (bakoitzak puntu 1). 1. Ulermen galdera 1 2. Ulermen galdera 2 3. Ulermen galdera 3 4. Ulermen galdera 4 5. Ulermen galdera 5	Bai	Irekia	Bai
D) Idatzizko ekoizpena (4 puntu): 1. Testuari edo testuaren gaiari buruz idatzi.	Ez	Irekia	Bai

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

2. atala. Ebaluatzeko irizpide orokorrak

Euskal Hizkuntza eta Literatura irakasgaiko USP probarako ebaluazio irizpideak Nafarroako Foru Komunitateko Batxilergoaren etapako irakaskuntzen curriculumaz ezartzen duen ekainaren 29ko 72/2022 foru dekretuak ezartzen ditu. Zehazki, idatzizko testuei dagozkien honako berariazko gaitasunak ebaluatuko dira:

1. Berariazko gaitasuna:

1.1. Testu luze samarretako ideia nagusiak, informazio garrantzitsua eta inplikazio orokorrak atera eta aztertzea; testu horiek ongi antolatuta egon behar dira eta konplexuak izan behar dira, eta ahozkoak, idatzizkoak eta multimodalak izan behar dira, erregistro formalekoak zein informalekoak. Halaber, ikasleendako garrantzitsuak diren edo interes publikokoak diren gaiak buruzkoak izan behar dira, zehatzak zein abstraktuak, modu argian adieraziak eta hizkuntza estandarrean edo maiz erabilitako bariantetan idatziak, hainbat euskarriren bidez, baita inguru zaratatsu samarretan ere.

1.2. Testu luze eta konplexu samarren edukia, asmoa, diskurtso ezaugarriak eta ñabardura batzuk, hala nola hizkuntzaren ironia edo erabilera estetikoa, modu kritikoan interpretatzea eta balioestea, arreta berezia jarritz testu akademikoetan eta hedabideetakoetan, bai eta fikziozko testuetan ere, garrantzi pertsonala edo interes publikoa duten askotariko gaiak buruz.

1.3. Komunikazio-egoera bakoitzari hobekien egokitzen zaizkion estrategiak eta ezagutzak hautatu, antolatu eta aplikatzea, testuen zentzu orokorra, funtsezko informazioa eta xehetasunik adierazgarrienak ulertzeko eta testuetako asmoa eta iritzi inplizituak eta esplizituak bereizteko; esanahiak inferitzeko eta hitzezkoak ez diren elementuak interpretatzeko; eta, orobat, egiazko informazioa bilatu, hautatu eta alderatzeko.

2. Berariazko gaitasuna:

2.1. Hainbat motatako testu argiak, koherenteak, xehakatuak, ongi antolatuak eta solaskideari eta komunikazio egoerari egokituak aski jarritasun, erraztasun eta naturaltasunez ahoz adieraztea; erregistro bat baino gehiagokoak izan behar dira eta ikasleentzat pertsonalki garrantzitsuak diren edo interes publikokoak diren gaiak buruzkoak. Xedea da egoerak deskribatzea, kontatzea, argudiatzea eta informatzea hainbat euskarritan, akats larriak saihestuz eta hitzezko baliabideak zein hitzezkoak ez direnak eta, orobat, plangintza, kontrol, konpentsazio eta lankidetzaren estrategiak erabiliz.

2.2. Luzera gero eta handiagoko testu xehakatuak idaztea eta zabaltzea; testu horiek ongi egituratuta eta konplexu samarrak izan behar dira, komunikazio egoerari, testu tipologiari eta erabilitako tresna analogiko eta digitalei egokituta egon behar dira, akats larriak saihestuz, eta, orobat, iturri askotako informazioa eta ideiak koherentziaz birformulatuz eta antolatuz eta ikasleek ezagutzen dituzten garrantzi pertsonaleko edo interes publikoko gaiak buruzko norberaren iritziak justifikatuz, hizkuntzaren erabilera etikoa eginez, jabetza intelektuala errespetatuz eta plagioa saihestuz.

2.3. Plangintza, ekoizpen, berrikuspen eta lankidetzarako ezagutza eta estrategiak hautatzea, antolatzea eta aplikatzea, ongi egituratutako testuak eta komunikazio asmoak, testuinguru ezaugarriak, alderdi soziokulturalei eta testu tipologiari egokitutakoak sortzeko, baliabide fisiko edo digital egokiak erabiliz atazaren eta solaskide errealeko edo potentzialen arabera.

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

4. Berariazko gaitasuna

4.1. Testu, kontzeptu eta komunikazioak interpretatzea eta azaltzea, aniztasuna zaindu behar den egoeretan, errespetua eta estimua erakutsiz solaskideekiko eta erabilitako hizkuntzekiko, aldaerekiko edo erregistroekiko, eta parte hartuz elkar-ulertze eta adimen arazoak konpontzen, horretarako baliabide eta euskarri desberdinak erabilia.

5. Berariazko gaitasuna

5.1. Hizkuntzen arteko antzekotasunak eta ezberdintasunak konparatzea eta alderatzea, eta haien funtzionamenduaren gainean sistematikoki hausnartzea eta haien arteko harremanak ezartzea.

5.2. Euskaraz komunikatzeko eta ikasteko gaitasuna hobetzeko estrategiak eta ezagutzak modu sortzailean erabiltzea, beste partaide batzuen laguntzarekin edo laguntzarik gabe eta euskarri analogiko eta digitalen laguntzarekin.

5.3. Euskararen ikaskuntzako aurrerapenak eta zailtasunak erregistratu eta aztertzea; zailtasunak gainditzeko eta ongi ikasteko estrategiarik eraginkorrenak hautatzea; norberaren ikaskuntza, autoebaluazioa eta koebaluazioa planifikatzeko jarduerak egitea, hala nola Hizkuntzen Europako Portfolioan edo ikaskuntza eguneroko batean proposatutakoak; aurrerapen eta zailtasun horiek adierazi eta partekatzea.

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

Horiekin batera, honako oinarrizko jakintzak ebaluatuko dira:

A- Komunikazioa.

A.1. Autokonfiantza, ekimena eta asertibotasuna. Autozuzenketarako eta autoebaluaziorako estrategiak, euskararen ikaskuntza autonomoan aurrera egiteko bide modura.

A.2. Estrategiak ahozko testuen, idatzizko testuen eta testu multimodalen ulermena, produkzioa eta koprodukzioa planifikatzeko, gauzatzeko, kontrolatzeko eta zuzentzeko.

A.4. Komunikazioaren esparru eta testuingurura egokitutako komunikazio funtzioak: gertakariak eta gertaerak azaltzea; jarraibideak eta aholkuak ematea; iraganeko gertaera puntualak eta egunerokoak kontatzea, oraingo egoerak azaltzea, eta etorkizuneko gertakariak eta aurreikuspenak adieraztea epe laburrean, ertainean eta luzean; emozioak adieraztea; iritzia ematea; argudioak azaltzea; birformulatzea, besteen iritzia aurkeztea, laburpenak egitea.

A.5. Ahozko testu, idatzizko testu eta testu multimodal erraz eta soilak, literarioak edo ez-literarioak, ulertzeko, ekoizteko eta batera ekoizteko ohikotasunez erabiltzen diren testuinguru eredu eta diskurtso generoak: testuinguruaren ezaugarriak eta ezagutza (parte-hartzaileak eta egoera), testuinguruak sortutako itxaropenak; antolamendua eta egituraketa, generoaren eta testuaren funtzioaren arabera.

A.6. Hizkuntza unitateak eta unitate horiei lotutako esanahiak, hala nola entitatearen eta haren ezaugarrien adierazpena, kantitatea eta kualitatea, espazioa eta erlazio espazialak, denbora eta denbora erlazioak, baieztapena, ezeztapena, galdera eta harridura, erlazio logikoak.

A.7. Ikasleentzat interesgarria den lexiko arrunta eta espezializatua. Arloak, hauek: denbora eta espazioa; egoerak, ekitaldiak eta gertaera; jarduerak, prozedurak eta prozesuak; erlazio pertsonalak, sozialak, akademikoak eta profesionalak; hezkuntza, lana eta ekintzailtza; hizkuntza eta kulturarteko komunikazioa; zientzia eta teknologia; historia eta kultura; lexikoa aberasteko estrategiak (eratorpena, familia lexikoak, polisemia, sinonimia, antonimia...).

A.9. Ortografia konbentzioak, eta formatuei, patroiei eta elementu grafikoei lotutako esanahiak eta komunikazio-asmoak.

A.12. Jabetza intelektuala eta egile eskubideak errespetatzea kontsultatutako iturriei eta erabilitako edukiei dagokienez: datu bibliografikoen tratamendurako tresnak eta plagioa saihesteko baliabideak.

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

B – Eleaniztasuna.

B.1. Estrategiak eta teknikak izatea behar komunikatibo baten aitzinean eraginkortasunez, autonomia-maila handi batez, egokitasunez eta zuzentasunez erantzuteko, nahiz eta muga batzuk egon ikasleak euskaran eta bere beste hizkuntzetan daukan konpetentzia-mailaren ondorioz.

B.2. Estrategiak izatea hizkuntza unitateak (lexikoa, morfosintaxia, soinu-patroiak eta abar) identifikatu, antolatu, barneratu, berreskuratu eta erabiltzeko, norberaren hizkuntza erreperioko hizkuntzak eta barietateak alderatzetik abiatuta.

B.4. Esapideak eta berariazko lexikoa, erabiltzen direnak komunikazioari, hizkuntzari, ikaskuntzari eta komunikazioko nahiz ikaskuntzako tresnei buruzko ideiak trukatzeko (metahizkuntza).

C – Kulturartekotasuna.

C.1. Euskara komunikazio eta ulermen bitarteko, beste kultura baterako sarbidea errazten duen eta parte-hartze sozialerako eta aberastasun pertsonalerako tresna gisa.

C.3. Gizarte konbentzioei, kortesia arauai eta erregistroei buruzko alderdi soziokulturalak eta soziolinguistikoak; instituzioak, ohiturak eta errituak; balioak, arauak, sinesmenak eta jarrerak; estereotipoak eta tabuak; hitzik gabeko hizkuntza; historia, kultura eta komunitateak eta pertsonen arteko harremanak.

C.4. Estrategiak izatea hizkuntza, kultura eta arte aniztasuna ulertu eta balioesteko, balio ekosozial eta demokratikoak aintzat hartuta.

C.5 Estrategiak, hitzezko hizkuntzan eta hitzezkoa ez den hizkuntzan egiten diren erabilera diskriminatzaileak hautemateko eta horiei aurre egiteko.

Hizkuntza-ikasgaia izanik, hauei, eta CRUEk 2024ko urriaren 8an egindako gutxieneko akordioetako 4.b irizpidearen arabera, testu koherenteak egiteko ebaluazio-irizpidea gehitzen zaie, kohesionatuak, zuzentasun gramatikalarekin, zehaztasun lexikoarekin eta zuzentasun ortografikoarekin, eta ongi aurkeztuak.

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

II. ERANSKINA. Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak, ponderazioak eta ebaluatzeko baliabideak

1. atala. Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak

Irakasgai honetako USPko eduki eta galderak, eta I. eranskinean ezarri diren ebaluazio irizpideak aintzat hartuz, hauek dira zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak:

- a) Hizkuntzari buruzko hausnarketaren inguruko galderak: deklinabidea, sinonimoak eta berridazketak (3 puntu (1+2)).

1. galdera: (puntu 1)

- Deklinabidea: 4 item dira eta bakoitzak 0,25 puntu balio du. Item bakoitzean deklinaturik dagoen hitzak zein galderari erantzuten dion esan behar da eta baita zer numerotan dagoen deklinaturik ere. Itema zuzena izateko, eskatzen diren ezaugarri guztiak ongi erantzun behar dira.

2. galderan, hauetako ariketa bat aukeratu behar da eta bestea baztertu: (2 puntu)

- Sinonimoak: 4 item dira eta bakoitzak 0,5 puntu balio du. Item bakoitzean, hitzaren sinonimo bat eman behar da. Sinonimo bat baino gehiago emanez gero, denek zuzenak izan behar dute. Itema zuzena izateko, jatorrizko hitza testuan ordezkatzeko baliagarria izan behar da, testuaren esanahia aldatu gabe.
- Berridazketak: 4 item dira eta bakoitzak 0,5 puntu balio du. Item bakoitza mota bereko beste menderagailu bat erabiliz berridatzi behar da. Itema zuzena izateko, ikasleak aldaketa morfosintaktikoez baliatu behar du mendeko perpausen ordaina emateko; ez du balio hiztegi mailako aldaketak soilik egitea. Era berean, berridatzitako esaldia emandako testuan txertatzeko baliagarria izan behar da, testuaren esanahia aldatu gabe.

- b) Irakurmenaren inguruko galderak: testuaren inguruko 3 galdera (3 puntu (1+1+1)).

3 galdera izanen dira eta 3 puntuko balioa du. 5 galdera proposatuko dira eta horietatik ikasleak 3 aukeratu beharko ditu.

Ulermen galderak testuari buruzko galdera zehatz eta zuzenak izanen direnez, informazioa bilatuko da, eta ongi emana dagoen begiratu. Iruzkina honetan honi erreparatuko zaio eta horrela puntuatuko da:

- Eskatutako informazioa eman den. (0,5 puntu)
- Testuaren koherentzia, kohesioa eta egokitasuna. (0,25 puntu)
- Gramatika, lexikoa, ortografia, puntuazioa eta aurkezpena. (0,25 puntu)

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

c) Idatzizko ekoizpena: testuari edo testuaren gaiari buruz idatzi (4 puntu).

Idazlan honek gutxienez 150 hitzeko testua izan behar du. Iruzkina honetan honi erreparatuko zaio:

- Jatorrizko testuaren gaiarekin zerikusia duen. Zerikusirik batere ez badu, ez zaio punturik emanen. (1,25 puntu)
- Heldutasuna, jakintza entziklopedikoaren erabilera eta ekarpena. (1,25 puntu)
- Testuaren koherentzia, kohesioa eta egokitasuna. (0,75 puntu)
- Gramatika, lexikoa, ortografia, puntuazioa eta aurkezpena. (0,75 puntu)

Hizkuntza-irakasgaia izanik, CRUEren 2024ko urriaren 8ko gutxienerako akordioaren 4.b irizpideari dagokionez, l. eranskinean adierazi bezala, koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikala, lexikoa, ortografikoa, eta aurkezpena ebaluatu eta puntuatuko dira. Errubrika honen arabera egingen da:

Puntuak	Ortografia, puntuazioa eta aurkezpena.
% 100	Puntuazio zeinuak ongi erabilia daude, oro har. 0 eta 4 akats artean egin ditu, baina ez honek ez du ulermena oztokatzen.
% 75	5 eta 9 ortografia akats artean aurkitu dira. Puntuazio-marken erabilera edo aurkezpen arazoren bat dago, eta hauek batzuetan Ulermena oztokatzen dute.
% 50	Idazkian 10-14 ortografia, puntuazio eta/edo aurkezpen akats daude.
% 25	15-19 akats ortografiko daude; puntuazio eta/edo aurkezpeneko akats oso garrantzitsuak daude.

IKASTURTEA: 2025-2026

IRAKASGAIA: **EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)**

Puntuak	Lexikoa eta gramatika	Kohesioa, koherentzia eta egokitasuna
% 100	Lexiko aberatsa eta askotarikoa da, eta erregistro egokia. Ez da akats gramatikalik ageri, edo agertzen bada, une zehatzetan izan da bakarrik.	Testua ongi antolatuta dago eta eskatutakoa argi eta zehatz agertzen da. Ez dago errepikapenik, ezta garrantzirik gabeko edo kontraesankorra den informaziorik ere. Paragrafokako bereizketa zentzuzkoa da. Hainbat antolatzaile erabiltzen da informazioa antolatzeko eta lotzeko.
% 75	Gramatika-akats batzuk agertzen dira ohikoak ez diren hitzetan. Lexikoa arrunta da, ez da aberatsa.	Testua eskatutakoaren arabera dago antolatuta. Edukiak une zehatzeren batean errepikapen edo kontresanen bat du. Paragrafo gehienak zentzuz bereizi dira. Antolatzaileraren bat erabiltzen da informazioa antolatzeko.
% 50	Lexikoan errepikapen gehiegi dago eta maiz komodinak erabiltzen dira.	Idatziak edukian eta forman hainbat akats du. Badira gabezia batzuk, baina inolaz ere ez dute testuaren ulermen orokorra eragozten. Argudioak errepikatu egiten dira edo ez daude garatuak. Paragrafoak ez dira ongi bereizi. Hainbat informazio behin eta berriz agertzen da. Informazio asko errepikatzen da. Antolatzaile gutxi edo gaziki erabili da.
% 25	Lexiko eta gramatika akats garrantzitsuak daude.	Koherentzia eta kohesio akats garrantzitsuak daude. Ulermena oztopatzen duten akatsak daude.

4b irizpidea USParen azken kalifikazioaren %20an ebaluatuko da.

Probako galdera ireki eta erdi-irekietan erabiliko da. Badira galde daitezkeen 2 galdera itxi, eta horietan ez da irizpide hau baliatuko.

IRAKASGAIA: EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)

2. atala. Ponderazioak

Azken kalifikazioa gehienez 10 puntukoa eta 0,25eko multiploa izanen da.
Hauxe da probako ariketa bakoitzaren gehieneko puntuazioa:

A-) Hizkuntzaren ezagutza (3 puntu):

1. ariketan: puntu 1
2. ariketan: 2 puntu

B-) Irakurriaren ulermena (3 puntu):

3. ariketan: puntu 1
4. ariketan: puntu 1
5. ariketan: puntu 1

D-) Idatziko ekoizpena (4 puntu):

6. ariketan: 4 puntu

3. atala. Ebaluatze baliabideak

Hauek dira gaitasunak ebaluatze baliabideak erabiliko diren tresnak:

- 1-) USP proba.
- 2-) Edukiak zuzentzeko errubrika.

Ikasleak jakinaren gainean egoteko, azterketak honako oharra jasoko du:

Enuntziatuan eskatutakoarekiko egokitasuna, koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikal,
lexiko eta ortografikoa, eta baita aurkezpena ere kontuan hartuko dira.

IRAKASGAIA: **EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)**

III. ERANSKINA. Berariazko premiak dituzten ikasleen frogak zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak, ponderazioak eta ebaluatzeko baliabideak

CRUEren 2024ko urriaren 8ko gutxieneko akordioen 4.b irizpideari dagokionez, I. eranskinean adierazi bezala, koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikala, lexikoa, ortografikoa, eta aurkezpena ebaluatu eta puntuatuko dira. Berariazko premiak dituzten ikasleei ez zaizkie kontuan hartuko ortografiari eta aurkezpenari dagozkion atalak, eta horien puntuak gainerako atalen artean, esan nahi baita, gramatika, lexikoa eta puntuazioaren artean, banatuko dira.

Beraz, ikasle hauen kasuan, zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideei dagokienez, “b) Irakurmenaren inguruko galderak: testuaren inguruko 3 galdera” ataleko azken puntua horrela geldituko da:

- Gramatika, lexikoa eta puntuazioa. (0,25 puntu)

Eta “c) Idatzizko ekoizpena: testuari edo testuaren gaiari buruz idatzi” ataletako azken puntua horrela geladituko da:

- Gramatika, lexikoa eta puntuazioa. (0,75 puntu)

Era berean, errubrikaren lehenengo atala horrela geldituko da:

Puntuazioa	Puntuazioa
% 100	Puntuazio zeinuak ongi erabilia daude, oro har.
% 75	Puntuazio-marken erabilera arazoren bat dago, 5-10 artean, eta hauek batzuetan ulermena oztopatzen dute.
% 50	Idazkian 10-14 puntuazio akats daude.
% 25	15-19 puntuazio akats edo oso larriak daude.